



За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається в 1933 р. № 12 (1505). 25 БЕРЕЗНЯ 1983 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

ДО 65-РІЧЧЯ ВЛКСМ

Семестр — на відмінно

Ідучи назустріч 65-річчю Ленінського комсомолу і з метою вдосконалення учбово-виховної роботи комсомольських організацій, академічних груп по підготовці висококваліфікованих спеціалістів вищої школи, зміцнення учбово-трудої дисципліни в світлі рішень листопадового (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС і IV Пленуму ЦК ВЛКСМ, комітет ЛКСМУ ОДУ закликає всіх комсомольців вузу ударною працею, високою успішністю та активною громадською і науково-дослідною роботою ознаменувати ювілей ВЛКСМ, активізувати участь кожної групи в огляді-конкурсі учбових груп.

З цією метою розроблено положення про змагання.

Всю роботу по організації і проведенню змагання під гаслом: «Комсомольському ювілею — семестр на «відмінно!» на факультетах здійснюють учбово-виховні комісії, а в групах — академіки в особі їх голів і академоргів. В своїй діяльності актив академічної роботи керується основним положенням про змагання комсомольських учбових груп в Одеському університеті і розробленими критеріями при оцінці його підсумків. Завдання змагання: мобілізація студентської молоді на досягнення високих результатів у навчанні, праці, науковому пошуку і громадській діяльності, по-



силення відповідальності кожного за стан учбово-трудої дисципліни і кінечні результати праці.

Терміни проведення змагання: лютий-липень 1983 року. Підведення підсумків на факультетах — у вересні, в комітеті ЛКСМУ ОДУ — в жовтні 1983 р. напередодні дня народження Ленінського комсомолу.

Організація змагання включає в себе заключення договорів про змагання між комсомольськими групами за профілем навчання. Комсомольський актив на протязі всього семестру організує перевірку виконання пунктів зобов'язань, організує взаємоперевірки та взаємовідвідування учбових колективів, які змагаються, переклички на засіданнях КСМ бюро та УВК факультетів і груп, а також через вузівську газету пропагує досвід передовиків змагання.

Основну увагу слід звернути на глибоке вивчення творів класиків марксизму-ленізму, рішень XXVI з'їзду КПРС і XIX з'їзду ВЛКСМ, рішень листопадо-

вого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС і IV пленуму ЦК ВЛКСМ, участь кожного в Ленінському залікові «Рішення XXVI з'їзду КПРС в життя!», трудових акціях, в рухові студентських загонів, героїко-патріотичній роботі, ефективності занять на відділеннях факультету громадських професій, лекційній пропаганді, шефській діяльності та інших формах роботи.

Змагання, як і підсумки його, проводяться і підводяться окремо з природничих і гуманітарних факультетів.

На основі матеріалів, представлених від факультетів на групу — переможець (характеристику, список членів учбового колективу, звіт про пророблену роботу в період змагання, в період сесій та атестацій), рішення комітету ЛКСМУ вузу групі-переможцю присвоюється почесне звання «Краща група вузу» з врученням свідоцтва, вимпела, інших форм заохочення. Кращі комсомольці представляються до нагород ВЛКСМ. Про групи-переможців розповідається в газетах, їх досвід поширюється на інші учбові колективи.

До участі в змаганні активно залучаються іноземні студенти, групи підготовчого відділення, відповідних факультетів.

І. КОВАЛЬ,
секретар комітету
комсомолу ОДУ.



Доктору біологічних наук професору, завідувачу кафедри гідробіології Одеського державного університету Федору Сергійовичу Замбриборщу — 70 років.

Федір Сергійович ні в житті, ні в науці не обирає легких шляхів. Про це свідчить його велике трудове життя і творча діяльність.

На біологічний факультет ОДУ він поступив в 1934 році. І вже студентом IV курсу виконував цілий ряд складних робіт по зообентосу Дніпровсько-Бузького лиману.

В 1939 році Ф. С. Замбриборщ з відзнакою закінчив університет і в тому ж році поступив в аспірантуру до академіка АН УРСР професора Д. К. Третьякова — завідувача кафедри зоології хребетних, крупного морфолога і гістолога свого часу.

Але між закінченням біофаку та захистом кандидатської дисертації ще був важкий період Великої Вітчизняної війни, діюча армія, важкі бої на Південно-Західному кордоні, важкі роки окупації, знову фронт, участь у звільненні Румунії, Болгарії, Югославії, Угорщини, Австрії. З 1946 до 1966 року Федір Сергійович стає провідним доцентом на кафедрі, веде велику наукову роботу з планової і господарської тематики, захищає докторську дисертацію А з 1968 року переходить на кафедру гідробіології.

Робота на кафедрі гідробіології — новий етап в науковій діяльності професора

Ф. С. Замбриборща, поворот в бік чисто гідробіологічних досліджень. Тут він очолює комплексні всебічні дослідження пригірлових районів. Велика увага приділяється виконанню робіт з госпдоговірної тематики, пов'язаних з перспективами розвитку рибного господарства в північно-західній частині Чорного моря. Розробляються нові напрямки, пов'язані з експериментальними дослідженнями.

Професор Ф. С. Замбриборщ являється членом Наукової ради з проблем гідробіології, іхтіології і використання біологічних ресурсів водоймищ АН СРСР, членом Іхтіологічної комісії Минрибгоспу, членом Одеського відділення Всесоюзного гідробіологічного товариства АН СРСР, котре ряд років очолював особисто, членом біоферної секції Південного наукового центру, багато років очолював методологічний семінар співробітників біологічного факультету ОДУ.

За участь у Великій Вітчизняній війні та за наукову, педагогічну, громадську роботу має цілий ряд нагород — медалей, грамот, подяк.

70-річчя — велика подія в житті кожної людини, це чудовий ювілей для того, хто присвятив своє життя педагогічній діяльності і служінню науці.

М. ВИНШЕКОВА,
доцент кафедри
гідробіології,
М. ДЖУРТУБАЄВ.

«Кафедра являється основним учбово-науковим структурним підрозділом вищого навчального закладу».

(із Положення про кафедри вищих навчальних закладів СРСР, 1981 р.).

В ПОСТАНОВІ ЦК КПРС ТА РАДИ МІНІСТРІВ СРСР «Про дальший розвиток вищої школи і підвищення якості підготовки спеціалістів» (1979 р.) підкреслюється, що кафедра являється головною ланкою вищого навчального закладу. Саме вона забезпечує зміст і єдність учбового, наукового та виховного процесу.

Кафедра державного і адміністративного права на початку 1979—1980 учбового року розробила комплект планових документів, на основі яких стало можливим не тільки планувати роботу, але і прогнозувати її ефективність, діяти з орієнтуванням на проміжні і кінечні цілі — органічне поєднання учбового, наукового і виховного процесів, підвищення якості навчання, підготовки спеціалістів для радянського державного апарату.

В центр уваги була поставлена учбова робота та участь кафедри в цьому відношенні стає надання допомоги студентам у використанні при професійній підготовці новітніх партійних документів, теорії і практики соціалістичного державознавства. Прикладом можуть бути три випуски Методичних вказівок по використанню матеріалів XXVI з'їз-

римала останнім часом найменування онтодидактики), що знайшло відображення в учбово-методичному забезпеченні кафедри (УМЗ-1979 р.). Воно включило Учбово-методичні матеріали за змістом та орга-

ду КПРС (з двох загальних курсів і одного спецкурсу). Враховуючи те, що кафедра забезпечує на першому році навчання викладання введення в юридичну спеціальність і першого за учбовим планом юридико-галузевого предмету (радянське державне право), багато часу приділяється роботі з першокурсниками, надання їм допомоги. В 1981

відповідність з Конституцією союзного і республіканського законодавства, відсутність загальних кодифікованих нормативно-правових актів з галузей права, що забезпечуються викладанням по кафедрі, студентам надається допомога, зокрема шляхом створення Вказівок діючого законодавства, навчально-контрольних програм, задачників, практи-

тивно-довідковими стендами.

Досягнення кафедри в учбово-методичній роботі зумовлені перш за все її проведенням на науковому рівні. На психолого-педагогічному семінарі і семінарі з теорії і методики комуністичного виховання, які проводяться нерідко за участю кафедр педагогіки і психології, апробуються науково-методичні ідеї, які згодом оформляються в статті, доповіді і т. д. Така організація роботи дозволила збільшити науково-методичний фонд кафедри.

Головним результатом всієї цієї роботи явилась стабілізація за три останні роки успішності студентів і, що кафедра вважає найціннішим, ріст якості успішності. Якщо в 1980—1981 учбовому році середній рівень успішності був 96,3%, а якість — 68,4%, то на зимовій сесії 1983 року відповідно: 96,9 і 73,1%.

Звичайно, це не тільки результат навчальної, але і органічної пов'язаної з нею виховної роботи. Приділяючи увагу посиленню ефективності традиційних форм виховної роботи, кафедра постійно шукає нові, цікаві для студентської молоді форми роботи. На протязі трьох років привертає увагу студентів кафедральний

Що може кафедра?

нізацією навчання (УММ), Методичні матеріали по організації самостійної роботи студентів (СРС), Методичні матеріали з контролю знань студентів (ММК). Матеріали, адресовані студентам, видані університетом. Після Постанови про вищу школу кафедра підготувала 22 таких видання.

Предметом особливої турботи кафедри в цьому відношенні стає надання допомоги студентам у використанні при професійній підготовці новітніх партійних документів, теорії і практики соціалістичного державознавства. Прикладом можуть бути три випуски Методичних вказівок по використанню матеріалів XXVI з'їз-

році були підготовлені і видані спеціально для цього контингенту студентів Методичні вказівки першокурсникам юридичного факультету.

На психолого-педагогічному і науковому семінарах систематично обговорюються теоретичні і методичні питання, на засіданнях кафедри — організаційно-методичні проблеми. Різно збільшилась кількість взаємовідвідувань занять.

На основі висновків конкретно-соціологічних досліджень про обсяг роботи студентів за діючим законодавством, враховуючи високу активність радянського законодавця в процесі оновлення і приведення у

кумів, ситуаційних збірників для проведення ділових ігор, розігрування ролей та інших активних методів навчання. Деякі із цих матеріалів з профільюючих для кафедри курсів державного права, управління, економіки, галузей народного господарства уже видані і в процесі апробації в учбовому процесі доказали високу ефективність. Значну учбово-методичну допомогу надає студентам створена кафедрою в 1981—1982 рр. спеціалізована аудиторія соціалістичного державознавства, обладнана знімальними планшетами, оснащена ТЗН, технікою організаційного управління, інформа-

СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ СЕМІНАР

На історичному факультеті працює науковий студентський семінар з історіографії, історії СРСР. 5 березня відбулося засідання, присвячене проблемам підвищення ролі історичної науки на сучасному етапі комуністичного будівництва. Керівник семінару професор З. В. Першина, відкриваючи заняття, звернула увагу студентської аудиторії на великі завдання, які були підкреслені в промові Генерального секретаря ЦК КПРС Ю. В. Андропова «Вчення Карла Маркса і деякі питання соціалістичного будівництва в СРСР», на глибоке оволодіння марксистсько-ленінським вченням.

У своїх виступах студенти IV курсу В. Спринський, Л. Сакара, А. Ванар, А. В'язовський, Е. Євсєєва торкнулися ряду цікавих питань, пов'язаних з проблемами історіографії, висловили свою думку про роботу сучасних радянських вчених-істориків,

філософів, літературознавців. Було обговорено статтю члена-кореспондента АН СРСР Ю. Жданова «Соціальна роль суспільних наук», книжка філософа і історика А. Гулиги «Мистецтво історії», стаття академіка М. А. Барга «Історична свідомість як проблема» і стаття доктора філологічних наук В. Піскунова «Авторитет історії».

У роботі семінару взяла участь викладачі факультету доцент І. В. Зав'язова, доцент П. Г. Чухрій, старший викладач Т. М. Попова.

Практика подібних семінарів — це творче поєднання учбового процесу з науково-дослідною роботою студентів, з формуванням громадської позиції майбутніх спеціалістів-істориків.

Е. ЄВСЄЄВА,
студентка IV курсу
істфаку.

Сесія закінчилась—робота почалась

Лише в деканаті та в учбовій частині ОДУ графіки, розклади зимової сесії нагадують про її гарячі дні. А, не усвідомивши підсумків зимової сесії, не можна успішніше підготуватися до літньої.

Підсумки показують, що на історичному факультеті студенти II і V курсів склали екзамени набагато краще, ніж студенти I і III курсів. Для істориків I курсу це була, звісно, перша і важка «смуга перешкод». Осінній семестр був дещо скорочений, але результати могли і повинні були бути значно кращими.

Лише три студенти з цього курсу зуміли скласти екзамен (а їх було всього два!) на «відмінно». В той же час багато студентів склали екзамен на одні «трійки». А першокурсниця Є. Герасименко завалила екзамен з історії первісного суспільства. Враховуючи неодноразові порушення трудової дисципліни, УВК змуше-



не сьогодні застосовувати заходи впливу на таких, як Герасименко та інші нерадиві студенти.

Зате радісно відзначити успіхи п'ятикурсників: одинадцять відмінників, 40 хорошистів (серед яких чимало майже відмінників). Особливо глибокі знання показали студенти: П. Валігурський, М. Диміров, В. Северинюк, П. Райнов та ін. Проте випускників чекають серйозні випробування у вигляді захисту дипломних робіт, складання державних екзаменів. Хочеться побажа-

ти, щоб цей «бар'єр» було подано успішно, щоб наші випускники-історики з гарним бажанням працювали на ниві навчання і виховання підрастаючого покоління.

В цілому порівняно високі підсумки сесії (абсолютна успішність на стаціонарі склала 98,5%, а якість навчання — 70,6%) — це результат роботи викладацького колективу і громадських організацій факультету із студентами. Важливо і те, що перед початком сесії на курсах аналізувались дані «Екранів успішності» і «Екранів відвідування».

На зборах академгруп були намічені плани роботи по організації учбового процесу і побуту студентів.

Що ж, мета поставлена, доведеться її лише досягти.

Ф. САМОЙЛОВ,
заступник декана
історичного
факультету, доцент.

ПІДВИЩУВАТИ АКТИВНІСТЬ НАРОДНИХ КОНТРОЛЕРІВ

(ЗВІТНО-ВИБОРНА КОНФЕРЕНЦІЯ ГОЛОВНОЇ ГРУПИ НАРОДНОГО КОНТРОЛЮ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖУНІВЕРСИТЕТУ)

11 березня 1983 року в університеті відбулась звітно-виборна конференція Групи народного контролю ОДУ. Відкрив конференцію секретар партійного комітету ОДУ доцент Л. Х. Калуст'ян, надавши слово голові Головної групи НК тов. В. П. Ващенко.

— Генеральний секретар ЦК КПРС Ю. В. Андропов, — почав свою доповідь виступаючи, — назвав народний контроль в числі компонентів дійсного соціалістичного самоуправління, котре розвивається в ході будівництва комунізму. Завдання народного контролю повністю визначені в рішеннях ХХVI з'їзду КПРС, травневого та листопадового (1982 р.) Пленумів ЦК нашої партії та в ряді інших партійних документів.

Відзначивши склад і структуру НК університету, доповідач переходить до розгляду конкретної роботи, проробленої членами Головної групи за період з травня 1980 по березень 1983 року. Робота велась секторами забезпечення учбового процесу, виконання планів науково-дослідних робіт і їх запровадження, економії і бережливості, збереження соціалістичного майна, фінансово-господарчої діяльності, виконавчої дисципліни і гласності. В центрі уваги Головної групи, підкреслює доповідач, як і всіх народних контролерів університету (загальна кількість яких — 251), були питання підвищення якості підготовки спеціалістів, ефективності наукових досліджень, боротьби з безгосподарністю та розгляд багатьох інших питань. Підвищенням якості підготовки молодих спеціалістів систематично займався сектор контролю по забезпеченню учбового процесу (зав. сектором — тов. В. І. Люперсольський), який опирався на допомогу інших секторів і факультетських груп. За відзначений період сектор вніс свій вклад у зміцнення трудової дисципліни студентів, професорсько-викладацького та учбово-виховного персоналу університету, постійно добивався підвищення ефективності використання учбового і робочого часу, скорочення пропусків занять, було проведено ряд перевірок стану трудової дисципліни на всіх факультетах.

Результати перевірок заслуховувались не тільки на засіданнях головної групи і її бюро, але і на засіданнях парткому і ректорату. Неодноразово зверталась увага ряду деканатів на ті чи інші проблеми, негайне вирішення яких сприяло зміцненню трудової дисципліни. Серед цих проблем і питань особливу увагу привертає відсутність цілеспрямованої сумісної роботи деканатів, учбово-виробничих комісій, профспілкових організацій і т. д. Нещодавно були проведені за підсумками перевірки 1983 року збори Головної групи НК за участю заступників деканів факультетів. За цими даними очевидно, що на певному рівні знаходиться трудова дисципліна та ефективність використання учбового і робочого часу на таких факультетах, як: історичний, біологічний і механіко-математичний. В гіршому стані знаходяться факультети РГФ, геології та фізфаку.

Головна група займалась також цілим рядом інших питань учбової роботи в університеті, проводячи перевірки виконання вимог «Положення про проведення курсових екзаменів і заліків, наказів міністра ректора про проведення екзаменаційних сесій», використання і збереження ТЗН на ряді факультетів, забезпечення студентів учбовою літературою бібліотеками факультетів, зберігання дипломних і курсових робіт. За підсумками перевірок направлялись рекомендації керівникам підрозділів, а факультетські групи НК брали під контроль усунення недоліків.

Проте ми повинні визнати, що по ряду позицій, і перш за все в питанні відвідування занять, нам ще належить багато зробити: необхідно проявляти більшу оперативність, принципівість, краще координувати свою діяльність з факультетськими профспілковими організаціями, «Комсомольськими прожекторами».

Далі тов. В. П. Ващенко переходить до розгляду роботи сектору по контролю за виконанням планів НДР та запровадження їх результатів у виробництво (зав. сектором Ш. Д. Курмашев).

В центрі уваги сектору постійно знаходились питання зміцнення трудової дисциплі-

ни, підвищення ефективності використання робочого часу і підвищення ефективності досліджень, запровадження їх у виробництво, підготовки кадрів через аспірантуру, участі вчених в реалізації Продовольчої програми, розвитку матеріальної бази дослідної роботи, забезпечення потреб НДР та ін.

Значна увага приділялась і питанням контролю за дотриманням режиму економії і бережливості, збереження соціальної власності (зав. секторами — тт. В. Я. Керпель, Б. Ф. Чибар). Одним із питань, які постійно розглядались сектором, було питання про інвентаризацію майна та передачі його при звільненні чи переміщенні матеріально відповідальних осіб. Головною групою встановлено, що в 1980 р. з 308 матеріально відповідальних осіб інвентаризація була проведена тільки у 108 осіб. До кінця першого півріччя 1981 р., коли проводилась перевірка за тими, хто звільнився або був звільнений із матеріально відповідальних осіб, встановлено, що близько за 50 особами рахувалась цінностей на суму в 223 тис. крб. Група забила тривогу. Критичні зауваження на адресу керівників АГЧ, бухгалтерії, керівників ряду інших підрозділів були висловлені у виступі голови Головної групи НК на партійних зборах університету (18.IX.81 року). Деякі зміни відбулися, і все ж загальне становище змінюється дуже повільно, а заходи по ліквідації заборгованості являються не завжди правильними.

Питання інвентаризації, відшкодування заборгованості, передачі цінностей матеріально відповідальними особами ще вирішуються в університеті формально.

Далі доповідач, зупинившись на таких питаннях, як господарська і фінансова діяльність та ряд інших, підкреслює, що, проте, в боротьбі за бережливість, збереження соціалістичної власності, ліквідацію багатьох моментів безгосподарності ще належить дуже багато зробити. Широко висвітлюється робота сектору виконавчої дисципліни (зав. сектором — І. О. Бобрешов), а також секторів організаційної роботи і гласності (зав. сектором — Є. П. Ананьєв).

Головній групі постійно допомагає в роботі надавали голова РК народного контролю

тов. О. А. Болкун, інспектор РК НК тов. Є. М. Михайлуца.

Новий склад групи повинен забезпечити подальше вдосконалення роботи всіх секторів, всіх постів і груп НК по виконанню завдань, які ставлять перед народними контролерами Комуністична партія Радянського Союзу.

В обговоренні доповіді виступив заступник декана юрфаку доцент І. А. Крючатов.

Оцінюючи роботу Головної групи народного контролю, зауважив виступаючи, з точки зору організаційної роботи, укріплення трудової і учбової дисципліни, треба підкреслити, що вона постійно відчувалась на факультетах. Перевірки по поліпшенню дисципліни проводились часто, послідовно і досить принципово, бо нерідко доводилось відчуватися за кожну годину. І це правильно. Результати такої критики відчутні в нашій учбовій і трудовій дисципліні. Але хотілось би зауважити, що критика ця могла б бути ще сильнішою, народний контроль ще недостатньо підтримує тісний зв'язок з профспілковими та комсомольськими організаціями.

Тов. А. І. Ганш звертає увагу присутніх на те, що в цьому році на перевірку стану дисципліни лише фізичного та історичного факультетів було затрачено 80 годин робочого часу. Очевидно, занадто захоплюватися перевірками не потрібно. Ще два роки тому комісія по перевірці техніки безпеки відзначила, що на хімічному факультеті немає складу для вибухонебезпечних матеріалів. Але це питання до цього часу не вирішене. Значить, перевірки повинні бути не частими, а ефективними.

— Група народного контролю біологічного факультету, — говорить виступаюча тов. Н. К. Бочарова, — правильно розуміє свої завдання, велику увагу приділяє питанню забезпечення учбового процесу, трудової дисципліни. Але є ряд проблем, які вимагають негайного вирішення: відсутність віварія, складу, незадовільний стан охорони праці, не працює витяжна система.

Професор І. П. Зелінський, говорячи про завдання народного контролю, зупинився на рівнях роботи в НДЧу, підкреслив, що народний контроль не має право займатися дрібнотами, треба вміти у вирі-

шенні того чи іншого питання дивитися в корінь. Скажімо, із 5 лабораторій ПНДЛ тільки в одній є затверджена наукова тематика. Державний Комітет дав гроші, велику кількість людей, а лабораторія робить, що вона хоче. Якщо кафедра фізмії, ФОЕТ, хімізос та інші працюють ефективно, то цього не скажеш про цілий ряд інших кафедр. Як же народні контролери миряться з таким становищем? Кому потрібна така НДР, котра ні до чого не приводить?

У своєму виступі декан мехмату доцент М. Я. Тихоненко зазначає, що народні контролери частіше всього виступають в ролі фотоапарата, який фіксує ситуацію, але ніяких висновків не робить. Якби Головна група та факультетські давали рекомендації щодо поліпшення, то адміністрації було б набагато легше працювати, керувати і ліквідувати слабкі місця. Крім того, контролюються всі аспекти нашого життя, проте чомусь залишаються осторонь завгоспи і коменданти учбових корпусів. Якщо театр починається з роздягалки, як відзначив Станіславський, то життя в університеті починається з дзвінка. А як все це працює? Тут потрібно більше принципівості.

Про різноманітну і змістовну роботу народних контролерів говорить ректор університету професор В. В. Сердюк. Але сьогодні, підкреслює виступаючи, ми намагаємо і перспективу на майбутнє. Адже партія і уряд ставлять перш за все питання трудової дисципліни на всіх ділянках нашої роботи. Якщо говорити про викладачів, то їх робота загалом задовільна, це люди чесні, добросовісні, відповідальні, дорожать своїм колективом і місцем роботи. А от лаборантський склад слабкіший в трудовій дисципліні. Далі тов. В. В. Сердюк веде мову про використання новітнього коштовного обладнання, до якого ще не скрізь проявляється бережне відношення. Так само як і до площадок в гуртожитках та в учбових корпусах. Це питання повинно бути постійно в полі зору наших контролерів.

Після обговорення доповіді збори перейшли до обрання нового складу Головної групи народного контролю. Головою Головної групи НК ОДУ обрано В. П. Ващенко.

НА П'ЯТОМУ ФІЗИЧНОМУ

У п'ятикурсників фізичного факультету розпочався останній семестр. Іде підготовка до захисту дипломних робіт та державних екзаменів. Але заняття ще продовжуються. Вирішуються різноманітні учбові проблеми, шліфуються набуті знання.

На знімках: студенти групи теоретичної фізики Віктор Міхо, Олексій Сайко, Віктор Вітрогон і Лопес Хорхе (Куба) під час підго-

товки до лекцій доктора фізико-математичних наук Миколи Павловича Коваленка.

Вячеслав Шевченко спеціалізується на кафедрі експериментальної фізики. Разом із своїми однокурсниками він проходить практику моделювання процесів у напівпровідниках і напівпровідникових устроях на ЕОМ НАІРІ-К.

Фото І. МОСКАЛЕНКА.



ОГЛЯД-КОНКУРС КОЛЕКТИВІВ ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ

«СТУДЕНТСЬКА ВЕСНА-83»

Весна — пора звітних виступів колективів художньої самодіяльності. Традиційний фестиваль «Студентська весна» проводиться один раз на два роки. Нинішній рік — фестивальний. Всі вузи нашого міста готувалися до цього серйозного відповідального творчого змагання. Готувалися і колективи нашого університету.

Першими виступили в змаганні хорові колективи. На відміну від усіх інших вузів ОДУ представив два хорових колективи — це лауреати попередніх фестивалів «Студентська весна» — академічна хорова капела (керівник А. П. Серебрі), та хор української народної пісні (керівник Б. І. Симонович). Обидва колективи представлені до почесного звання «Народний колектив».

Хор української народної пісні... За попередній учбовий рік, недивлячись на зміну його учасників (в цьому році велика група учасників закінчила університет), успішно виступав на багатьох концертних площах: на святі Серпа і Молота, яке проводив Центральний райком КП України, на районних та міських торжествах, присвячених 60-річчю утворення СРСР, на республіканському телевізійному фестивалі «Сонячні кларнети», і звичайно ж, на всіх концертних вечорах в університеті. І це далеко не повний перелік виступів відомого у нашому місті фольклорного колективу.

Складні завдання стоять перед академічною хоровою капелюю. Відразу ж після нинішніх фестивалейних «баталій» капелю чекає надзвичайно цікава і відповідальна

поїздка в УНР (в Сегедський університет). Для наших угорських друзів підготовлені хорові твори світової класики, радянських композиторів, українські та угорські народні пісні. Разом з капелюю в Угорщину відправиться також ансамбль скрипалів університету (керівник Л. Пісун).

А от студентський театр «Жовтень» (керівник В. В. Крапива) потрапив, як говориться, «з вогню та в полум'я», бо взяв участь в «Студентській весні» після відповідальних виступів в місті-герої Волгограді, де проходив Всесоюзний фестиваль студентських театрів, присвячений 40-річчю Сталінградської битви. Газета «Вечерня Одеса» вже детально описала цей виступ у Волгограді, додавши лише, що 9 Почесних призов із 12, затверджених на фестивалі і привезених театром в Одесу, — говорять самі за себе.

Серйозно приготувався до весняного свята і ансамбль народного танцю ОДУ (керівник Ю. Л. Гудін). Успішно виступив на фестивалі і наш духовий оркестр (керівник В. А. Махарадзе), який і в новорічному концерті порадував нас яскравою різноманітною програмою.

Разом з нашими колективами в «Студентській весні» взяли участь кращі виконавці, показані кращі номери, відібрані на загальноуніверситетському огляді-конкурсі. В програму міжвузівських конкурсних змагань цього року входить також тематичний вечір «Прекрасна земля и на ней человек».

Отже — творчими перемогами і хорошим настроєм закінчується весняний фестиваль для художніх колективів ОДУ.

В. ЮСІМ,
художній керівник студклубу ОДУ.

ПЕРШІ ДНІ НА ПІДГОТОВЧОМУ

Ми ще не студенти, ми тільки слухачі підготовчого відділення. Але привело нас всіх сюди гаряче бажання навчатися в Одеському державному університеті. Яке це величне для нас слово! Як хочеться навчатися в цьому чарівному вузі. Багатьом з нас він мріється не один рік.

Після закінчення школи я поступила на завод, і постійно вела підготовку до екзаменів в університет, багато самостійно працювала над со-

бою. І зараз працюю, поступивши на підготовче відділення, щоб бути гідною студенткою університету, підносити його авторитет і традиції. Це значить, що я і мої товариші по навчанню глибоко усвідомили, яким повинен бути багатограним, цікавим життя культурної людини з вищою освітою, хорошого спеціаліста — в школі чи на виробництві. І життя наше, надзвичайно важке, інтенсивне, сприймається

нами як велика радість, як єдино можливий для будь-якої людини смисл її існування.

Очевидно, це добре, коли спочатку попрацюєш кілька років на виробництві, відчуєш смак життя і своїх устремлень, щоб потім вибрати для себе найпотрібнішу дорогу. Спочатку навчись працювати, а тоді зможеш по-справжньому і вчитися.

Т. МАКСИМЕНКОВА,
слухач ПВ ОДУ,
член бюро КСМ ПВ.

Що може кафедра?

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.)

клуб «Ю-80» («Юрист-80-х років: яким йому бути?»), на засіданнях якого за участю провідних професорів, доцентів університету, представників студентства майже всіх факультетів проводились дискусії. На нашій кафедрі склався «жорстко» запрограмований зв'язок: фундаментальна проблематика державознавства — теоретичні розробки — учбовий процес — практика державно-правового будівництва. В цьому напрямі кафедра і веде роботу.

Активну участь колектив кафедри бере і у вирішенні соціально-економічних, юридико-політичних проблем нашого регіону. За участю кафедри були підготовлені Регламент Одеської обласної Ради народних депутатів і Регламент виконкому Одеської обласної Ради народних депутатів (прийняті сесією Ради 29 червня 1981 р.); для депутатів і апарату міськкому був підготовлений цикл організаційно-методичних матеріалів, а для місьцевих Рад Одеської області (сільрад) організаційно-методичні рекомендації; за господарством проводиться дослідна робота на підприємстві агро-промислового комплексу в/о «Одесагрунтмаш», в результаті якого на протязі двох років передані з обґрунтуванням понад 50 пропозицій з раціоналізації управління, під-

вищення ефективності виробництва, стабілізації трудового колективу. За планами АН СРСР та АН УРСР на базі кафедри з представленням установочних доповідей були проведені крупні наукові заходи, які привернули інтерес юридичної громадськості, знайшли відображення в журналах АН СРСР та АН УРСР.

Як правило, в усіх наукових заходах кафедри беруть участь студенти всіх форм навчання, що забезпечує створення та ефективну роботу двох проблемних студентських груп, значне збільшення поданих на конференції і конкурси робіт, нагород за НДРС. Це знайшло відображення в публікаціях за участю студентів кафедральних матеріалів, в заохоченні студентів до запровадження результатів НДР кафедри.

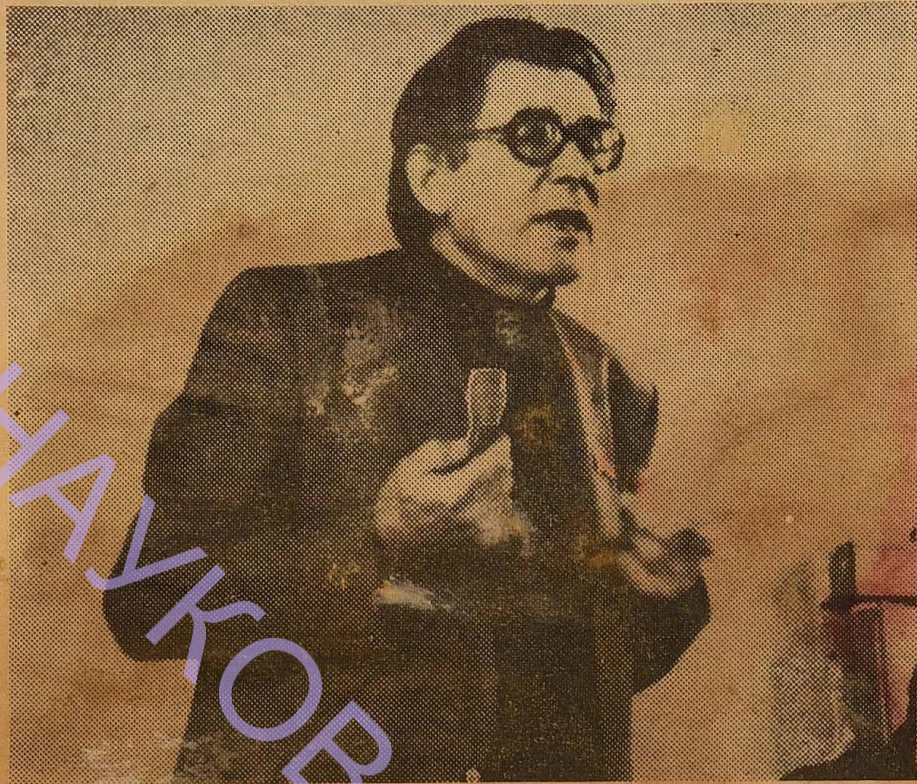
Не залишилась поза увагою кафедри вказівка Постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР про необхідність «розширяти» участь професорів і викладачів в лекційній, політико-виховній роботі серед трудящих». Кафедра явилась ініціатором проведення на підприємствах та в закладах кафедри Федеральних Днів науки. Тільки в 1982 році було проведено в трудових колективах міста, області, підшефних районах 7 Днів науки, забезпечувалось читання лекцій з трьох циклів: «60 років Союзу РСР», «Рішення XXVI з'їзду КПРС — в

життя!», «Конституція СРСР в дії». Новою формою роботи, що схвалена в обласній пресі, стала паспортизація аудиторій, яка була проведена, наприклад, на заводі ім. Жовтневої революції, в Одеському припортовому заводі ім. Комсомолу України.

Розширення масштабів роботи, підвищення її ефективності рішуче залежить від рівня підготовки викладачів, єдності науково-педагогічного колективу. Під керівництвом партійної організації факультету за допомогою деканату, профбюро кафедри проводиться в цьому напрямку цілеспрямовану роботу. 85% складу кафедри — випускники факультету, понад 60% — комуністи. За рахунок заохочення до роботи на кафедрі перспективної молоді забезпечується спадковість кращих традицій кафедри, поєднання молодих викладачів з досвідченими педагогами і вченими. Значна увага приділяється підвищенню кваліфікації викладачів.

М. ОРЗІХ,
професор.

Публікуючи статтю професора М. Ф. Орзіха про роботу кафедри державного та адміністративного права по виконанню Постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР про вищу школу, редакція «ЗНК» запрошує і інші кафедри виступити на сторінках газети з цього питання.



Кращий подарунок для філологів — зустріч з письменником — творцем тієї літератури, яку ми досліджуємо. А коли гість філфаку — один із провідних радянських прозаїків, капітан української прози Павло Архипович Загребельний, то така зустріч переростає в справжнє торжество.

Здавалось, що весь філфак зібрався сьогодні в 29-й аудиторії корпусу гуманітарних наук. Прийшли гості з інших факультетів. Квітами і тривалими оплесками зустріли студенти, ведучі прозаїки Одеси, керівництво універси-

тету автора творів, популярність яких відома за кордонами нашої Батьківщини.

За традицією, зустріч відкрив декан філологічного факультету доцент А. О. Слюсар. Він підкреслив, що твори письменника ввійшли не тільки в літературу, але і в народну свідомість.

Завідуючий кафедрою радянської літератури професор В. В. Фащенко нещодавно закінчив монографію про творчість П. А. Загребельного. «Павло Загребельний — це Галактика, — сказав професор Фащенко — І цій Галактиці ви можете задава-

ти сьогодні різні запитання! Талант — це доля, це причетність ідеям часу. Якщо людина може дивуватися сама — вона може дивувати і інших. Таким даром володіє Павло Архипович. Він пройшов великий шлях від сімнадцятирічного хлопчини, який добровільно відправився на фронт, до депутата Верховної Ради СРСР».

З місця піднімається високий сухорлявий чоловік. Це Павло Архипович Загребельний. Він розповідає про своє відношення до різних питань громадського життя, про протипи своїх героїв. Митець

наголошує, що письменник, перш за все, повинен думати про долю народу, через створені ним образи показує його шлях, яким іде у світле майбутнє.

Павло Архипович ввів слухачів у свою творчу лабораторію. Зокрема він розповів, як народився жет відомого твору «Роксолана». Перебуваючи в лікарні м. Івано-Франківська, письменник дізнався з розповіді медсестри про Роксолану, зацікавився цією історією, почав збирати матеріал і працювати над твором.

— Зустріч з молоддю, —

підкреслює виступаючий П. А. Загребельний, — велике для мене щастя. Бо молодь Країни Рад — це наше майбутнє.

Від імені викладацького складу і студентства університету за цікаву і змістовну зустріч подякував письменнику ректор професор В. В. Сердюк.

Незабутня зустріч збагатила філологів новими знаннями про нелегку працю письменника, про проблеми сучасної літератури.

Р. НЕБЕЛЮК,
Корпункт філологічного факультету.

ТОВАРИШ АРТЕМ

До 100-річчя з дня народження П. А. СЕРГЄЄВА (Артема).

Федір Андрійович Сергєєв (Артем) — один з видатних представників славної когорти ленінської гвардії. Ще на світанку революційного робітничого руху в Росії товариші по боротьбі дали йому конспіративне ім'я «Артем». Воно було добре відоме пролетарям Москви і Ленінграда, Харкова, Донбаса, Одеси, всієї України, Уралу, великих промислових центрів Західної Європи, Китаю, Австралії — всюди, де він жив і працював.

В 1904 році Артем вів революційну боротьбу в Єлисаветграді (Кіровоград), де на протязі півтора місяців знаходився в тюрмі. Після звільнення Артем переїжджає в Миколаїв, де сприяв діяльності більшовиків, будучи зв'язаним з Південним бюро ЦК РСДРП. Потім двомісячне ув'язнення в тюрмі в Миколаєві. Після звільнення за завданням Південного бюро ЦК РСДРП Артем продовжив революційну діяльність в Одесі. І в тяжкі роки вимушеної еміграції Артем залишався солдатом революції.

В Австралії Артем долав чимало зусиль, щоб об'єднати росіян в Союз емігрантів, організував каси взаємодопомоги на випадок страйку. Багато уваги приділяв Сергєєв культурно-освітній роботі. Гуртками художньої самодіяльності був організований вечір, де аматори поставили «Женитьбу» Гоголя, танцювали російські і українські танці, співали «Інтернаціонал».

Глибше зрозуміти переконання Артема в правоту

ідей, за перетворення яких він боровся, допомагають його листи із Австралії до Катерини Феліксівни Мечникової (дружини брата знаменитого вченого І. І. Мечникова), а також матері Олександрі Валеріанівни Мечникової (Шури) — партійного товариша Артема. В них розкрилось, зокрема, обдарування Артема як публіциста. Перед нами постає революціонер, борець, і чудовий знавець російської та зарубіжної літератури. Він згадує Шекспіра і Гете. Пише про борця за щастя українського народу Тараса Григоровича Шевченка. Артему, як людині, близька творчість Максима Горького. Порівнюючи творчість Л. М. Толстого і пролетарського письменника Горького, він підкреслює, що Толстому не довелося перенести на собі нещастя Горького — пізнати буремну душу сучасної, створюючої революцію і створеної революцією людини...

В липні 1921 року, коли в південній півкулі наступила пора мусонних дощів, робочий люд ряду міст Австралії, Нової Зеландії і Тасманії, надів на рукавні траурні пов'язки. Зрозуміти причину траура не змогла навіть поліція. А, між тим, по всьому континенту із уст в уста летіла сумна звістка: загинув наш російський друг! І люди повторювали: загинув Фред! А інші, з трудом вимовляючи російське ім'я, передавали один одному: загинув Федір.

Мужність, стійкість і мудрість, прекрасні якості борця-інтернаціоналіста яскраво проявились в кипучій діяльності Артема по підготовці Жовтневої революції, в її захисті під час громадянської війни.

С. ЖАБОКРИЦЬКА,
бібліограф НБ ОДУ.

УЧИТЬСЯ БЕЗ ТРОЕК

Весенний семестр 1982-83 учебного года вступил в свои права. Позади зимняя экзаменационная сессия, которая принесла студентам из МНР, обучающимся на биологическом факультете, большое удовлетворение. Сессия сдана без задолженностей. Из 20 студентов землячества 5 сдали все экзамены на отлично, у 6 студентов еще есть удовлетворительные оценки. И, несмотря на то, что у 5 из них тройка только по одному предмету, это не может не огорчать.

Отрадно то, что, в целом, студенты из МНР занимались прилежно и ровно в течение всего семестра: аттестации сдавали в срок и без неудовлетворительных оценок. Значительно уменьшилось по сравнению с прошлыми годами количество пропущенных занятий.

Порадовали своими успехами отдельные студенты. Так, студентка III курса Жарчал Гаремцеренгийн в прошлом отступающая, стала заниматься на «4» и «5», занятия не пропускает и нареканий в общежитии не имеет. Студентка V курса Батцэцг Данзангийн сдала сессию на отлично, став в один ряд со студентами-отличниками, которыми по праву гордится землячество МНР. Это студенты: Лувсансамбуучий Мандах (III курс), Магсаржав Алтанцэцэт (IV курс), Инна Гунгаасэдийн и Ундармаа Жансрангийн (V курс).

Последовать примеру Батцэцэт Данзангийн должны студенты Шагдарын Уранчимэт (III курс), Энетши Сундуйн и Мягмарын Эрдэнэ (IV курс), Алиммаа Лагаан (V курс). Одна четверка поме-

шала им стать отличниками в этом семестре.

Нельзя не упомянуть студентку I курса Батчимэт Баярсайхан, которая трудно адаптировалась вдали от дома, не успевала поначалу, но сумела взять себя в руки, мобилизовать свои усилия и в результате сдала сессию только с одной удовлетворительной оценкой. Это большое достижение. Студенты показали, что умеют преодолевать все трудности. Следующая ступень — ни одной тройки! У будущих биологов из МНР есть все данные, чтобы подняться на эту ступень.

Пожелаем им успеха!

М. А. АЛФЕРЬЕВА,
наставник землячества МНР биологического факультета, доцент кафедры микробиологии и вирусологии.

ОРИЄНТУВАННЯ

19—20 березня на приморських схилах парку ім. Т. Г. Шевченка пройшли змагання з спортивного орієнтування на першість університету. В них взяли участь 120 спортсменів, серед яких і студенти та викладачі вузів міста, працівники підприємств, військово-службовці Радянської Армії, спортсмени Кишинівського університету. За підсумками особистої першості серед чоловіків став військово-службовець Микола Мисюра, майстер спорту, член збірної УРСР, серед жінок — студентка II курсу геофаку ОДУ Клавдія Шерепера.

В командному залуку серед факультетів ОДУ I місце посіла команда геофаку, II — мехмату, III — біофаку. Спортсмени цих команд

продемонстрували хорошу технічну підготовку і велику волю до перемоги. Непогано виступила команда факультету РГФ, яка посіла IV місце.

Великим успіхом слід вважати II місце чоловічої команди фізфаку, у складі якої стартували Клаус Хемпель (III курс), Фінке Ульріхт (II курс), С. Нестеренко (I курс). В особистому залуку Фінке Ульріхт, студент із НДР, виконав норматив I-го розряду.

Змагання допоможуть визначити склад збірної команди ОДУ на наступний сезон.

П. ГУСАК,
тренер з спортивного орієнтування ОДУ.

ВИСТАВКА ХУДОЖНИКА СТРЕЛЬНИКОВА

В залах Одеського художнього музею відкрита виставка творів Володимира Володимировича Стрельникова. Це помертня виставка художника, який прожив 70 р.

Майже 20 років Стрельников сам викладав у художніх інститутах Херсона і Одеси. З 1953 року він стає членом Спілки художників, останні десятиріччя свого життя повністю віддається творчості.

Етюди, натюрморти, станкові композиції, малюнки, теоретичні розробки в галузі перспективи і багато інше, представлене в експозиції, — результат багаторічної праці.

О. САФОНОВА.

Редактор В. НИКОЛАЄВ.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

внутрішній 841 (з міста телефони: міський 23-34-13, 206-841).